

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1084

B.A./B.Sc. 4th Semester

FINE ARTS

Paper-A (Drawing & Painting)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :—The question paper is divided into **two** sections.

Section-A : very short answers, all questions are compulsory and carry 1 mark each.

Section-B : attempt any 5 questions out of 8 and each question carries 5 marks.

SECTION—A

1. The Variayana School is related to which School of Art ?
2. Taming of Elephant Nalagiri is _____.
3. Birth of Buddha _____.
4. Write in very short about the Buddhist Goddess painting.
5. A painting Kalakacharya Katha is from _____.
6. What is Tutinam ?
7. Aqa Riza, is related to which School ?
8. Abul Hasan, is a _____.

9. Persian and Arabic influence in the Paintings were seen in which period of history ?
10. Mughal paintings reached its zenith of progress during the reign of _____.
11. Hamzanama paintings were produced during the reign of _____.
12. Write the title of a painting from Jahangir time.
13. Where is Bundi situated ?
14. Manohar Das is a _____.
15. Kishangarh Radha Painted as _____.
16. What is Holding by Jahangir in his hand ?
17. Write the name of two paintings of Akbar's time.
18. Explain the beauty of line in Rajasthan School of Miniature Paintings.
19. Deepak Raga Painting painted during the time of which school ?
20. Raja Amrit Pal is related to _____.
21. Doulat is _____.
22. Who is Sansar Chand ?
23. Write a main point of Kishangarh School of Miniature paintings.
24. What are main characteristics of Mewar School of Miniature Paintings ?
25. Jahangir is himself a _____.

SECTION—B

1. What do you know about the Tara, Pancharaksha from Pala School ?
2. What do you know about the Mewar School of Miniature Paintings ?
3. What are the main characteristics of Rajasthan School of Miniature paintings ?
4. Explain the style of Pahari School of Miniature Paintings.
5. Write the comparative study of Rajasthan and Mughal School of Miniature Paintings.
6. What do you understand about the Pala School Miniature Paintings ?
7. Write a short note about the characteristic styles of Basohli Paintings.
8. Write a short essay on Western Indian School of Miniature Paintings.

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ :—** ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਭਾਗ-ੳ :** ਅਤਿ ਲਘੁ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ।
- ਭਾਗ-ਅ :** ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਵਰੀਯਾਨ ਸਕੂਲ ਕਲਾ ਦੇ ਕਿਸ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ?
2. ਹਾਥੀ ਨਾਲਾਗਿਰੀ ਦਾ ਟੇਮਿੰਗ _____ ਹੈ।
3. ਬੁੱਧ ਦਾ ਜਨਮ _____।

4. ਬੋਧੀ ਦੇਵੀ ਚਿੱਤਰ ਬਾਰੇ ਅਤਿ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
5. ਪੇਂਟਿੰਗ ਕਾਲਕਾਚਾਰੀਆ ਕਥਾ _____ ਤੋਂ ਹੈ।
6. ਤੂਤੀਨਮ ਕੀ ਹੈ ?
7. ਅਕਾ ਰਿਜ਼ਾ, ਕਿਸ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ?
8. ਅਬੁਲ ਹਸਨ _____ ਹੈ।
9. ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅਰਬੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਿਸ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ?
10. _____ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁਗਲ ਪੇਂਟਿੰਗ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਚਰਮ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।
11. ਹਮਜ਼ਾਨਾਮਾ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ _____ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
12. ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
13. ਬੁੰਦੀ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ?
14. ਮਨੋਹਰ ਦਾਸ ਇੱਕ _____ ਹੈ।
15. ਕਿਸਨਗੜ੍ਹ ਰਾਧਾ _____ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰਿਤ ਹੈ ?
16. ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ?
17. ਅਕਬਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
18. ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
19. ਦੀਪਕ ਰਾਗ ਪੇਂਟਿੰਗ ਕਿਸ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ?
20. ਰਾਜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ _____ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

21. ਦੌਲਤ _____ ਹੈ।
22. ਸੰਸਾਰ ਚੰਦ ਕੌਣ ਹੈ ?
23. ਕਿਸਨਗੜ੍ਹ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਲਿਖੋ।
24. ਮੇਵਾੜ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
25. ਜਹਾਂਗੀਰ ਖੁਦ ਇੱਕ _____ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਅ

1. ਪਾਲ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਤਾਰਾ, ਪੰਚਰਕਸ਼ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ ?
2. ਮੇਵਾੜ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ ?
3. ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
4. ਪਹਾੜੀ ਸਕੂਲ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਲਿਖੋ।
6. ਪਾਲ ਸਕੂਲ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
7. ਬਸੋਹਲੀ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੰਖਿਪਤ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
8. ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤੀ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮਿਨੀਏਚਰ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖਿਪਤ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(Hindi Version)

नोट :— यह प्रश्न पत्र दो भागों में विभाजित किया गया है।

भाग-क : अति लघु उत्तर प्रश्न, सभी प्रश्न अनिवार्य हैं तथा प्रत्येक प्रश्न का 1 अंक है।

भाग-ख : आठ प्रश्नों में से कोई पांच प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 5 अंक हैं।

भाग—क

1. वरियान स्कूल, कला के किस स्कूल से संबंधित है ?
2. हाथी नलगिरी का टमिंग _____ है।
3. बुद्ध का जन्म _____।
4. बौद्ध देवी चित्रकला के बारे में अति संक्षेप में लिखें।
5. पेंटिंग कालकाचार्य कथा _____ से है।
6. तूतिनम क्या है ?
7. अका रिजा, किस स्कूल से संबंधित है ?
8. अबुल हसन, _____ है।
9. पेंटिंग्स में फारसी और अरबी प्रभाव इतिहास के किस काल में देखा गया था ?
10. _____ के शासनकाल के दौरान मुगल पेंटिंग अपनी प्रगति के चरम पर पहुंच गई।
11. हमजानामा चित्रों का निर्माण _____ के शासनकाल के दौरान किया गया था ?
12. जहाँगीर के समय की एक पेंटिंग का नाम लिखिए।

13. बूंदी कहाँ स्थित है ?
14. मनोहर दास एक _____ हैं।
15. किशनगढ़ राधा _____ के रूप में चित्रित है।
16. जहाँगीर ने अपने हाथ में क्या पकड़ रखा है ?
17. अकबर के समय के दो चित्रों का नाम लिखिए।
18. राजस्थान स्कूल ऑफ मिनिएचन पेंटिंग्स में रेखा की सुंदरता के बारे में व्याख्या करें।
19. दीपक राग पेंटिंग किस स्कूल के समय में बनाई गई थी ?
20. राजा अमृत पाल _____ से संबंधित है।
21. दौलत _____ है।
22. संसार चंद्र कौन है ?
23. किशनगढ़ स्कूल ऑफ मिनिएचर पेंटिंग का एक मुख्य बिंदु लिखें।
24. मेवाड़ स्कूल ऑफ मिनिएचर पेंटिंग्स की मुख्य विशेषताएं क्या हैं ?
25. जहाँगीर खुद एक _____ है।

भाग—ख

1. पाल स्कूल से तारा, पंचरक्ष के बारे में आप क्या जानते हैं ?
2. मेवाड़ स्कूल ऑफ मिनिएचर पेंटिंग्स के बारे में आप क्या जानते हैं ?
3. राजस्थान स्कूल ऑफ मिनिएचर पेंटिंग की मुख्य विशेषताएं क्या हैं ?

4. पहाड़ी स्कूल ऑफ मिनिएचर पेंटिंग की शैली की व्याख्या करें।
5. राजस्थान और मुगल स्कूल ऑफ मिनिएचर पेंटिंग का तुलनात्मक अध्ययन लिखिए।
6. पाल स्कूल मिनिएचर पेंटिंग्स के बारे में आप क्या समझते हैं ?
7. बसोहली पेंटिंग की विशेषताओं के बारे में एक संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए।
8. वेस्टर्न इंडियन स्कूल ऑफ मिनिएचर पेंटिंग पर एक लघु निबंध लिखें।